

mig med, at den høitagtede Finanzminister saa varmt har vikit for, at Loven i dens nuværende Skikkelse blev vedtagen, (Hør!) og i denne Understøttelse fra Finanzministerens Side haaber jeg ogsaa at kunne see et Beviis paa en saa blomstrende Tilstand af Finanzterne, at de ville kunne taale den Mindreindtægt, som vil være en Folge af Afsløningen. Det er altsaa ikke fra den Side, jeg nærer Betænklichkeiten; men hvad jeg gjentagne Gange har sagt aabenlyst her i Forsamlingen, det er den mulige Indflydelse denne Lov kunde have paa Afhændelsen af det private Fæstegods. Jeg siger ikke, at den bør eller skal faae en saadan Indflydelse — jeg for mit Vedkommende vil modsætte mig, dersom det bliver til Lov, at det faaer en saadan Indflydelse — men jeg siger: det kunde let udøve en saadan Indflydelse, som jeg vilde ansee for høist uheldbringende. Jeg veed nok, at man siger, at dette er grebet reent ud af Luften, og den ærede Ordfører har søgt at godtgjøre, at det virkelig er Tilfældet; men jeg staaer her ligeoverfor Historien, ligeoverfor historiske Kjendsgerninger, og det er ligeoverfor dem, at jeg har denne Betænklichkeit. Da Resolutionen af 1ste Juli 1846 — denne Resolution, som har været under saa megen Omtale — udkom, medens de Røestildste Stænder vare samlede, var det ikke en Maaned, eller maaffee kun lidt over en Maaned efter den Tid, at den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 1ste District (B. Christensen) allerede vidste at anvende denne kongelige Resolution, der er givet for Domanierne, ogsaa med Hensyn til det private Fæstegods. Han yttrede sig nemlig derom paa følgende Maade: „jeg har ikke kunnet tvivle om, at Hans Majestæt i sin Wiisdom og Retfærd efter vor Statsforfatning vel har overveiet, at, dersom Staten virkelig som Godseier eiede hele Fæstegodset, vilde enhver Eftergivelse, liden eller stor, af denne Ret, være en Eftergivelse eller en Naade, der i saa Fald gik ud

over de andre Statsborgere. Derfor troer jeg ogsaa, at det tør forudsættes, at Hans Majestæt ved denne Bestemmelse har erkendt, at Fæsterne enten have et uimodsigeligt Retstray paa en Deel af Fæsteeiendommen, eller i det Mindste et meget afgjort Billighedstray, og dette Punkt er det, jeg især skal holde fast paa, naar jeg troer, at Forsamlingen burde andrage paa, at Regeringen yderligere vil bestræbe sig for at udbrede Bestemmelserne om Fæstegodssets Overgang til Arvefæste og Selveiendom udenfor de tidligere nævnte Godser. Jeg har saaledes henholdt mig til denne allerhøieste Bestemmelse, forsaavidt som derved er etableret en Analogi af uhyre Bigtighed for alt Fæstegods.“ — Saaledes see vi denne Resolution anvendt først af den ærede Rigsdagsmand fra Holbæk, og ikke destomindre vil man nu skyde al Betænklichkeit i saa Henseende reent bort, medens den nys forhandlede Lov endnu ikke er givet, skøndt man seer, hvorledes Resolutionen af 1ste Juli allerede strax blev anvendt, som formeentlig indeholdende en Erkjendelse af Fæsterens Med-eiendomsret som en Forudbetegnelse af den Ret, man burde gaae med Hensyn til Behandlingen ogsaa af det private Fæstegods. Den kongelige Commissarius erklærede sig naturligviis paa det Bestemteste mod denne Fortolkning, ligesom det nu ogsaa her er skeet, saavel af den høitærede Finanzminister, som af Indenrigsministeren og den ærede Ordfører. Den kgl. Commissarius sagde nemlig, at han paa det Allerbestemteste maatte modsigge, at Hs. Majestæts Bestemmelse om Bortarvefæstningen af Domainegodsset skulde gaae ud fra den Forudsætning, at de nuværende Fæstebønders Familier have Ret til en vis Deel af Fæstegaardenes Vardi, naar disse ere blevne fæstede, der er ingen utvivlsommere Sætning i vor Lovgivning, sagde han, end at Godseieren har Eiendomsret over Fæstegodsset o. s. v.